

POUKA 7

Prvi deo: Pregled

Ključni Tekst: Filibljanima 4,6

Središte proučavanja: Filibljanima 3,17–4,23

Isus i apostoli predstavljaju hrišćane kao one koji istovremeno žive u dva različita sveta. Isus je rekao: „Podajte dakle ćesarevo ćesaru, i Božje Bogu“ (Matej 22,21). Iako su članovi ljudskog društva, vernici uvek moraju da imaju na umu da već sada uživaju određene privilegije nebeskog građanstva. Štaviše, upozoreni su da traže te darove kao znak svog sjedinjenja sa Hristom: „Ako dakle vaskrsnuste s Hristom, **tražite** ono što je gore gdje Hristos sjedi s desne strane Boga“ (Kološanima 3,1; naglasio autor).

Kao građani nebeske otadžbine, pozvani smo: „Da se vladate kao što prilikuje vašemu zvanju u koje ste pozvani“ (Efescima 4,1). Taj poziv uključuje život ispunjen radošću i mirom, bez obzira na teškoće s kojima se susrećemo u službi Hristu, znajući da je nebeski grad naš krajnji dom (Jevrejima 13,14). Verom je Avram „čekao grad koji ima temelje, kojemu je zidar i tvorac Bog“ (Jevrejima 11,10). Postoji „našljedstvo nepropadljivo, koje neće istruhnuti ni uvenuti, sačuvano na nebesima“ za nas (1. Petrova 1,4).

Pouka za ovu sedmicu ističe tri glavne teme:

1. Članovi nebeske zajednice žive s duhovnom zrelošću, služeći kao uzori dostojni oponašanja.
2. Hrišćanska radost, poput mira, ne zavisi od spoljašnjih okolnosti, jer je ukorenjena u bliskom odnosu sa Bogom kroz Isusa Hrista.
3. Radostan i ispunjen život je moguć, čak i u ovom burnom svetu, ali zahteva poslušnost biblijskim principima.

Drugi deo: Komentar

Ilustracija

Postoji izveštaj o iskustvu dr Tomasa Lembija (Thomas Lambie), koji je „otišao u Etiopiju kao medicinski misionar. Nakon izvesnog vremena pozeleo je da kupi zemlju za misionarsku stanicu. Po etiopskom zakonu nijedno parće zemlje nije moglo da bude prodato stranim državljanima. Zbog velike ljubavi prema Hristu i Etiopljanima, dr Lembi se odrekao američkog državljanstva i postao etiopski državljanin. Tada je mogao da kupi potrebne posede za svoje delo“ – Pol Li Tan, *Enciklopedija od 7.700 ilustracija: Znaci vremena* (Garland, Teksas: Bible Communications, Inc., 1996), str. 1176. originala.

Na sličan način, vernici su ljudi koji su, zbog ljubavi prema Hristu, spremni da se odreknu svog zemaljskog državljanstva zarad nebeskog državljanstva. Oni sebe vide kao „goste i došljake na Zemlji“ (Jevrejima 11,13).

Građani nebeske otadžbine

Pavle sugerije da hrišćanske vođe treba da budu uzori ili primeri koje drugi treba da slede (Filibljanima 3,17). Ova ideja je u suprotnosti sa ponašanjem lažnih učitelja, koje opisuje kao „neprijatelje krsta Hristovog“ (Filibljanima 3,18). Oni su dalje prikazani kao osuđeni na propast, kao obožavaoci sopstvenih nagona, „kojima je slava u sramu njihovu, koji zemaljski misle“ (Filibljanima 3,19). Nasuprot tome, hrišćani moraju da budu svesni da je njihovo „življenje (državljanstvo) na nebesima“ (Filibljanima 3,20) i da žive u skladu s tim.

Grčka reč prevedena kao „primer“ („ugled“) u Filibljanima 3,17 jeste *symmimētēs*. Ona se pojavljuje samo jednom u Novom zavetu, što sugerije da je Pavle namerno odabrao ovu reč kako bi preneo veoma specifičnu i jedinstvenu poruku. U doslovnom prevodu ona znači „sauglednik“ ili „onaj koji se zajedno sa drugima ugleda na nekoga (u ovom slučaju na Hrista)“ – Vilijam F. Arnt (William F. Arndt) i dr., *Grčko-engleski leksikon Novog zaveta i druge rane hrišćanske literature* (A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature, Čikago: University of Chicago Press, 2000), str. 958. originala. Pavle je zapravo skovao ovaj izraz „da bi naglasio svoju želju da se u zajednici podstakne trud u nasleđivanju njegovog primera: 'Ugledajte se na mene, svi zajedno!'“ – Džerald F. Hotorn, Filibljanima, *Biblijski komentar 'Reč'*, tom 43, str. 217. originala. Ova ideja je slična onome što Pavle kaže u 1. Korinćanima 11,1: „Ugledajte se na mene, kao i ja na Hrista.“ U krajnjoj liniji, Hristos je savršen uzor za hrišćane. U Hristu, vernici mogu postati dobri uzori drugima, kao što Pavle takođe ističe u 1. Solunjanima 2,14: „Jer vi, braćo, prođoste kao crkve Božje koje su u Judeji u Hristu Isusu.“

Kao građani neba, mi moramo da živimo sa ciljem, držeći se nade da će naš Spasitelj doći sa nebesa i preobraziti naša smrtna tela u slavna (Filibljanima 3,20.21). Dok taj dan ne dođe, moramo Ga „očekivati“ („čekati“) (Filibljanima 3,20) i stajati čvrsto u Njemu (Filibljanima 4,1), uvereni da je naš nebeski status daleko vredniji od zemaljskog.

Radost i mir

Pavle uči da hrišćanska radost i mir ne zavise od spoljašnjih okolnosti. On to jasno pokazuje kada kaže: „Radujte se svagda u Gospodu; i opet velim: radujte se!“ (Filibljanima 4,4). Kao što znamo iz ličnog iskustva, u svetu ispunjenom grehom nemoguće je uvek živeti u savršenim okolnostima. Dakle, kako da se uvek radujemo ako radost zavisi od spoljašnjih okolnosti? U stvari, stalno doživljavanje radosti moguće je samo „u Gospodu“. Ovde vidimo „pravi temelj hrišćanske radosti i prostor u kojme ona napreduje“ – *Filibljanima, Biblijski komentar 'Reč'*, tom 43, str. 173. originala.

Važno je napomenuti da poziv na radovanje u Gospodu nije samo dobar savet – to je zapovest. Život ispunjen radošću Pavlu je toliko važan da se na to poziva tri puta u svojoj poslanici (Filibljanima 3,1; Filibljanima 4,4.10). Kao primer svojim čitaocima (Filibljanima 3,17), on može da ih pozove da se raduju u Gospodu (Filibljanima 3,1; Filibljanima 4,4), jer je i sam to činio (Filibljanima 1,18; Filibljanima 2,17.18; Filibljanima 4,4). Radost je jedna od glavnih tema Pavlove poslanice Filibljanima. Grčki glagol *chairo* („radovati se“) pojavljuje se osam puta (Filibljanima 1,18 – dva puta; Filibljanima 2,17.18.28; Filibljanima 3,1; Filibljanima 4,4.10); glagol *synchairo* („radovati se zajedno“) pojavljuje se dva puta (Filibljanima 2,17.18); a imenica *chara* („radost“) pojavljuje se pet puta (Filibljanima 1,4.25; Filibljanima 2,2.29; Filibljanima

4,1). Ono što ovaj poziv na radost čini još upečatljivijim jeste činjenica da je osoba koja ga je napisala bila u tamnici!

Hrišćanski mir, baš kao i radost, ne zavisi od spoljašnjih okolnosti. Isus je rekao: „Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam; ne dajem vam ga kao što svet daje“ (Jovan 14,27). Opet, takav mir je moguć samo u Gospodu. Isus je rekao: „Ovo sam vam kazao da *u meni* imate mir“ (Jovan 16,33, kurziv dodao autor). Isto tako, kada koristi izraz „mir Božji“, Pavle ukazuje na to da je Bog izvor mira. Ta fraza može takođe da znači „mir koji Bog stvara“ ili „mir koji Bog daje“. Kako god da se tačno razume, vernici mogu da dožive mir „koji prevazilazi svaki um“ (Filibljanima 4,7) samo kroz svoj odnos sa Bogom. Pavle bi rekao da je **mir Božji** (Filibljanima 4,7) moguć samo zato što će „**Bog mira** biti sa vama“ (Filibljanima 4,9; naglasio autor). Ukratko, kako žive vernici koji su svesni svog nebeskog državljanstva? Oni žive sa radošću i mirom.

Uputstva za srećan život

Radostan život ne dolazi slučajno. Neophodno je slediti određene principe, i upravo iz tog razloga Pavle u četvrtom poglavlju poslanice Filibljanima daje niz uputstava, od kojih su mnoga u obliku zapovesti.

„**Radujte se** u Gospodu svagda“ (Filibljanima 4,4a). Ponavljanje: „I opet velim: ‘Radujte se’“ (Filibljanima 4,4b) ukazuje na to da ovu zapovest treba shvatiti veoma ozbiljno.

„**Krotost vaša da bude poznata** svijem ljudima“ (Filibljanima 4,5). „Grčka reč prevedena kao ‘blagost’ (*epieikēs*) je zanimljiv, višeslojan pojam. U kontekstu međuljudskih odnosa ona označava ljubaznost i blagost; u odnosima sa drugima – učtivost i toleranciju; a u pravnim situacijama – popustljivost“ – Grent R. Osborn (Grant R. Osborne), *Filibljanima: Stih po stih, Ozbornovi komentari Novog zaveta* (*Philippians: Verse by Verse, Osborne New Testament Commentaries, Bellingham, WA: Lexham Press, 2017*), str. 167. originala.

„**Ne brinite se ni za šta**“ (Filibljanima 4,6). Ova zapovest se verovatno zasniva na Isusovom učenju: „Ne brinite se za život svoj“ (Matej 6,25; vidi i Matej 6,27.28.31.34). Postizanje ovog stanja ne zvuči lako, zar ne? Pavle nagoveštava da možemo da prevaziđemo brigu tako što ćemo svoje molitve, traženja, zahvalnosti i molbe izneti pred Boga.

„**To mislite**“ (Filibljanima 4,8). Pavle navodi niz vrednosti o kojima treba da razmišljamo: ono što je istinito, pošteno, pravedno, čisto, ljubazno i slavno. Dodaje da su to vrline koje zaslužuju pohvalu.

„Što i naučiste, i primiste, i čustete, i vidjeste u meni, **ono činite**“ (Filibljanima 4,9). Drugim rečima, sledite dobre uzore!

I opet, važno je zapaziti da je rezultat pridržavanja ovih uputstava izražen kroz izuzetnu izjavu: „I Božji mir... čuvaće vaša srca“ (Filibljanima 4,7; IHJ). Samo dva stiha kasnije, Pavle sličnim rečima snažno sugerise da je mir Božji moguć jedino zato što će „Bog mira biti sa vama“ (Filibljanima 4,9).

Treći deo: Primena u životu

Razmišljajte o sledećim temama, a potom postavite svojim učenicima pitanja s kraja ovog odeljka:

Dž. I. Peker (J. I. Packer) je s pravom rekao: „Nedostatak dobrih uzora uvek teži da snizi standarde, a nažalost, dobrih uzora je bilo malo tokom ovog veka“ – Dž. I. Peker,

Neke perspektive o propovedanju, iz Propovedanje žive reči (Some Perspectives on Preaching in Preaching the Living Word, Geanies House, Scotland: Christian Focus, 1999), str. 31. originala. Bog očekuje od nas, kao hrišćana, da popunimo taj nedostatak (Matej 5,13.14). Kao građani nebeske otadžbine, pozvani smo: „Živite pristojno Bogu na svako ugađanje i u svakome dobrom djelu da budete plodni, i da rastete u poznanju Božjemu“ (Kološanima 1,10), sve do dana kada ćemo imati udela u „nasledstvu svetih“ (Kološanima 1,12).

Za sada možemo da uživamo u radosti i miru, čak i usred nepovoljnih okolnosti koje nas okružuju. Takva radost i mir mogući su jedino kroz blizak odnos sa Bogom. Iako možda nema mira na Zemlji, mi možemo da pronađemo mir u Isusu Hristu (Jovan 14,27). Život ispunjen mirom i radošću nije plod slučajnosti. Biblija nam daje niz uputstava kako bismo dostigli izobilan život koji Bog želi za svoju decu. U opštem smislu, nijedan skup uputstava ne može nadmašiti Deset zapovesti. Elen G. Vajt to vešto izražava kada kaže: „Naše blagostanje i sreća zavise od naše nepokolebljive poslušnosti Božjem zakonu... Nijedna od tih deset zapovesti ne može biti prekršena, a da to ne predstavlja nevernost prema Bogu nebeskom. Držati svaku jotu i titlu zakona – to je suštinski važno kako za našu sopstvenu sreću, tako i za sreću svih onih koji su sa nama povezani“ – *Znaci vremena (Signs of the Times)*, 3. mart 1881. godine.

Pitanja:

1. Koji su neki od načina na koje mi, kao hrišćani, možemo da predstavljamo dobre uzore danas, kako u našim crkvama, tako i u društvenim zajednicama?
2. Kakva je veza između poslušnosti zakonu i života ispunjenog radošću i mirom?